

Cherry

You can call me Cherry. I'm 29 years old, from Taunggyi originally, and married to a corporal who left the navy and joined the Civil Disobedience Movement (CDM). We first met back in 2008 in Pyinmana. My future husband was keen on me and started paying attention to me. I was only sixteen years old. We started spending time together for about a week before my parents noticed and beat me. We eloped, married and that was that. Now we have four kids together, aged thirteen, eight, five and three.

My husband's father was in the military. He did not have a good experience. He actually left the army himself. He told my husband, "You don't know about military life. I know about it. Don't join the army". But my husband thought differently when he encountered a recruiting team after we were married... It looked like he was going to go through and become an infantry soldier. My father-in-law and I both panicked and I begged the recruiters not to put my husband in the army. One of the recruiters put me in contact with a navy clerk, who I paid a lot of money to, and he made sure my husband went into the navy instead of the army.

My man had a few different roles but was working with computers before he left and joined the CDM. First he was assigned to Rakhine State, where I had my first three children, and then to Mawlamyine Township, where I had my last. In total, I have lived inside military compounds for thirteen years; nearly all the time I have been married and almost half of my life. It can be tough on the inside for dependents like me; you can't follow your dreams, you can only do some private business, like sewing. There are a lot of military demands, like 'volunteer' work, shooting lessons, physical and security training. These only increased after the military coup, with kids as young as thirteen being forced to learn. I once said that if I wanted to undertake military training, I would have joined the army myself. Action was taken against me for that.

Although the military is close-knit, people do not always help you. When I had my first child, I had to undergo surgery during the birth. It was expensive and cost more than my husband's yearly salary. We couldn't afford it, so the staff made my newborn and I stay in the hospital for a week after the birth. They barred me from leaving. Our battalion commander at that time knew about the problem but only chastised us, telling my husband and I that we should have saved up more money. Save up over a year's salary? Really?

I only got out in the end because another patient in the hospital had a miscarriage and kindly decided to pay our bill. Their misfortune benefited us.

Life could be very busy in the compound, especially when there was an important person visiting. The extra, unpaid work I had to do included digging soil, cooking, that kind of thing. I had to do a lot more of it after my husband got in trouble in 2015. He was struggling in the navy and decided to go away without leave. He went and worked on private boats for a whole year. At the time my friends and I reached out to him and convinced him to come back. We told him it would not be good for us and for his children, that they would be looked down upon. In the end he came back. There was no formal punishment applied to him, but informally we were both assigned extra unpaid work. Sometimes we couldn't take care of our children because we were both busy with the extra work.

In the 2020 elections I wanted to vote for the National League for Democracy (NLD), but my husband convinced me to vote for the Union Solidarity and Development Party (USDP). He said, "The USDP will lose anyway". We were forced to rehearse voting in the compound for literally weeks. We were told by our superiors that we should vote USDP and definitely not NLD or other parties, all of which were substituted with fruits. Watermelon was NLD, oranges were USDP, bananas were the Karen party, etc.

"Don't vote for watermelons or we will punish you," they said.

Of course, Aung San Suu Kyi won, and I was very happy. Then the coup happened. I could not believe it.

“How is this even possible when the NLD won such a landslide?” I asked my husband. He just said, “They can do it”. I thought, this is over. It will be like 1988. But my mouth formed the words, “They can’t do it again”.

Well, the military still hasn’t transferred power back to the people, more than a year later. Some of the people in our battalion were happy about the coup. They said the military should be in control for a thousand years. I argued with them.

We were lucky in one sense, in that the battalion commander and other high-ranking people at the base in Mawlamyine at the time of the coup liked us. In February, soon after the coup, my husband was sent to Yangon. I said to him, “Fine, go to Yangon. But don’t do anything wrong”. He had to wear a bulletproof vest while he was there. He rang me and said, “Darling, I feel awful. People are spitting on us when they see our uniform. We are outcasts. The military should not shoot at protesters only holding signboards, but they are. I have to get out of here”. At one point he was nearby when the military detonated a bomb. The situation was bad but I was scared. I objected to any rash moves. I remembered when my husband left the military the first time and that action’s consequences.

“Remember we have four kids,” I told him, “don’t do anything stupid”. At that time quite a few soldiers were defecting. It was big news. “I am going to go,” my husband told me. I told him to wait again. “We don’t have any connections,” I implored him. He stayed inside, but was deployed to Myeik briefly, and saw three protesters killed there. He cried and then I cried when he returned and told me about it.

Life was miserable then. My husband and I quarreled often and he was put under watch. He rarely ate, saying the food was the tears of the public. Then one day he left on patrol and disappeared. After a week he called me and told me he “had to go and do something”. I was like, “OK...”—I mean I had no idea. The staff in the military compound were questioning me more and more, but my husband told me nothing, so I could tell them nothing. I didn’t know if he had really left the navy or not. Finally, after a month, colleagues confirmed to me that he had joined the CDM,

based on inside information they heard from Nay Pyi Taw. I was relieved. But even then, it took a while for him to get in contact with me. Only then was I like, “pew”.

When my husband disappeared from our compound, a bunch of others did too. Five other women and one man left. People in the compound speculated that my husband had eloped with one of these women. It suited me just fine! I told them, “If he left me, I will just go to my home,” and thought it would be good cover for escaping. There was a period of time when Nay Pyi Taw knew he had joined CDM, and I knew, but the people in the military compound did not know—but it didn’t last forever. Once they found out, I talked to a lance corporal I was close to.

“If he really joined the CDM, you should follow him. Never come back to Myanmar proper until there is peace,” he instructed me. He arranged for my departure from the compound, but there was resistance from one officer in particular. He tried to stop me from leaving. The lance corporal had to intervene personally. He asked the officer, “Will you take responsibility for the living and education of this woman and her four children?” To which the officer replied, “I will not get such a headache for these useless people”. The lance corporal said, “You have to let them go then. They are in trouble. Let them go or demote me”.

Getting out physically was hardly a smooth process. They refused to let my children and I leave by car. One officer sent us off, then another, then we were put on a boat under supervision of five sailors and soldiers. Another woman was coming with me; her husband had also fled the navy. She told me, “Now I am outside, if I do the three-finger salute, these men might kill me”. There was a storm while we were at sea. I said to one of the soldiers escorting us that if we fell overboard and had to ask for help from civilians, they might not come to our aid, so unpopular had the military become. Now I look back and think I could have been shot for such a comment.

We reached Yangon, I went to a friend’s house, then on to my husband’s sister’s house in Pyay Town. We worked online to set up all the connections, I gathered my children, and we set off for the liberated areas out of control of the military. There were so many checkpoints, but I lied constantly, and we arrived

without too much trouble. I just kept telling my kids that we could eat rice when we reached their father. I plied them with snacks when they complained.

I'm much happier now we are free from the army. If we were still there, our children would be cloistered away from society, looked down upon and discriminated against. I try to stay positive and look forward to a better future.

ချယ်ရီ

ကျွန်မကို ချယ်ရီလို့ ခေါ်လိုရပါတယ်။ ကျွန်မက တောင်ကြီးဇာတိ ဖြစ်ပြီးတော့ အသက် ၂၈ နှစ်ရှိပါပြီ။ ရေတပ်ကနေ CDM လုပ်ခဲ့တဲ့ တပ်ကြပ်တစ်ဦးနဲ့ အိမ်ထောင်ပြုထားပါတယ်။ ကျွန်မတို့ ၂၀၀၈ ခုနှစ်က ပျဉ်းမနားမှာ ပထမဆုံး စတွေ့ခဲ့တာပါ။ ကျွန်မအမျိုးသားဖြစ်လာမယ့်သူက ကျွန်မအပေါ် တော်တော်လေး စိတ်ဝင်စားခဲ့ပြီးတော့ ကျွန်မကို အလေးပေး အာရုံစိုက်ခဲ့ပါတယ်။ အဲ့ဒီအချိန်က ကျွန်မအသက် ၁၆ နှစ်ပဲ ရှိပါသေးတယ်။ ကျွန်မတို့ စတွဲပြီး တစ်ပတ်လောက်အကြာမှာပဲ အိမ်ကမိဘတွေ သိသွားပြီးတော့ အရိုက်ခံခဲ့ရတာနဲ့ ကျွန်မ ခိုးရာလိုက်ပြေးပြီး လက်ထပ်ခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်မတို့ အခု ကလေး ၄ ယောက်ရှိပြီ။ ကလေးတွေက ၁၃ နှစ်၊ ၈ နှစ်၊ ၅ နှစ်နဲ့ ၃ နှစ်အရွယ်တွေပါ။

ကျွန်မရဲ့အဖေကလည်း တပ်ထဲကပါ။ သူ့အတွက်တော့ စစ်တပ်ထဲကအတွေ့အကြုံက မကောင်းခဲ့ပါဘူး။ သူ့ကိုယ်တိုင်လည်း တပ်ပြေးဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်မက ကျွန်မအမျိုးသားကို “စစ်တပ်အကြောင်း နင်မသိဘူး။ ငါသိတယ်၊ တပ်ထဲမဝင်နဲ့” လို့ ပြောခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်မအမျိုးသားက သဘောမတူခဲ့ဘဲ ကျွန်မတို့လက်ထပ်ပြီးနောက်ပိုင်း စုဆောင်းရေးအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့နဲ့တွေ့ပြီး စကားပြောဖြစ်တဲ့အချိန်မှာ သူ့ကိုကြည့်ရတာ တပ်ထဲဝင်ပြီး စစ်သားတစ်ယောက်လုပ်တော့မယ့်ပုံ ပေါ်နေခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်မယောက္ခမရော၊ ကျွန်မရော လန့်သွားပြီး

စုဆောင်းရေးကလူတွေကို သူ့ကို တပ်ထဲမထည့်ဖို့ပြောခဲ့ပါတယ်။ စုဆောင်းရေးထဲကလူတစ်ယောက်က ကျွန်မကို ရေတပ်က စာရေးတစ်ယောက်နဲ့ ချိတ်ပေးခဲ့ပြီး ကျွန်မအမျိုးသားကို ကြည်းတပ်အစား ရေတပ်ထဲရောက်တာသေချာအောင် အဲ့ဒီစာရေးကို ပိုက်ဆံအများကြီး ပေးခဲ့ရပါတယ်။

သူ တပ်ထဲမှာ တာဝန်အမျိုးမျိုး ထမ်းဆောင်ခဲ့ပေမယ့် CDM မဝင်ခင်မှာတော့ သူ့တာဝန်က ကွန်ပျူတာတွေနဲ့ ပတ်သက်တာ လုပ်ခဲ့ရတာပါ။ ပထမဆုံး သူ ရခိုင်မှာ တာဝန်ကျပြီး ကျွန်မတို့ရဲ့ ပထမကလေး ၃ ယောက်ကို အဲ့ဒီမှာ မွေးခဲ့ပါတယ်။ ပြီးတော့ မော်လမြိုင်ကို ပြောင်းခဲ့ရပြီး အဲ့ဒီမှာ ကျွန်မနောက်ဆုံးကလေးကို မွေးခဲ့ပါတယ်။ အားလုံးပေါင်းရင် ကျွန်မ စစ်တပ်ထဲမှာနေခဲ့ရတာ ၁၃ နှစ် ကြာပါတယ်။ ကျွန်မရဲ့ အိမ်ထောင်သက်တစ်ခုလုံးနီးပါးနဲ့ ကျွန်မဘဝသက်တမ်းတစ်ဝက်နီးပါးပါ။ တပ်ထဲမှာ ကျွန်မလို မှီခိုတွေ့ရဲ့ ဘဝက ခက်ခဲ့ပါတယ်။ ကိုယ်လုပ်ချင်တဲ့အိမ်မက်ကို အကောင်အထည်ဖော်လို့မရဘဲ စက်ချုပ်တာလိုမျိုး ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းတချို့တလေပဲ လုပ်လို့ရပါတယ်။ တပ်ထဲမှာ တောင်းဆိုတာတွေလည်း များလွန်းပါတယ်။ စေတနာ့ဝန်ထမ်း အလုပ်လိုမျိုးတွေပေါ့။ သေနတ်ပစ်သင်တန်းတွေ၊ ကိုယ်ကာယနဲ့ လုံခြုံရေးသင်တန်းတွေ တက်ရတယ်။ အာဏာသိမ်းပြီးနောက်ပိုင်း အဲ့ဒါမျိုးတွေ ပိုတိုးလာပြီးတော့ အသက် ၁၃ အရွယ် ကလေးတွေကအစ သင်တန်းတက်ဖို့ ဖိအားပေးခံရပါတယ်။ ကျွန်မဆို တစ်ခါပြောဖူးတယ်။ “ငါ စစ်သင်တန်းတက်ချင်လို့ရှိရင် ငါ့ဟာငါ

တပ်ထဲဝင်လာမှာပေါ့” ဆိုပြီးတော့။ အဲ့ဒီလိုပြောခဲ့လို့လည်း ကျွန်မ အရေးယူခံခဲ့ရပါတယ်။

စစ်တပ်က အကုန်လုံးနီးစပ်ကြတယ်ဆိုပေမယ့် လူတွေက အမြဲမကူညီပါဘူး။ ကျွန်မ သားဦးမွေးတုန်းကဆိုရင် ခွဲစိတ်ခန်းဝင်ခဲ့ရပါတယ်။ အဲ့ဒီခွဲခက ဈေးကြီးတယ်၊ ၃ သိန်းကျခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်မအမျိုးသားလစာက အဲ့ဒီထက်နည်းတော့ ကျွန်မတို့ မတတ်နိုင်ခဲ့ဘူး။ ကျွန်မတို့ ခွဲစိတ်ခမပေးနိုင်လို့ ကလေးမွေးပြီးတော့ ဆေးရုံမှာ ၁ ပတ် ဆက်နေခဲ့ရတယ်။ ကျွန်မကလေးနဲ့ ဆေးရုံဆင်းသွားဖို့ ဝန်ထမ်းတွေက ခွင့်မပြုခဲ့ပါဘူး။ အဲ့ဒီအချိန်က တပ်ရင်းမှူးက ကျွန်မတို့ပြဿနာကို သိခဲ့ပေမယ့် ကျွန်မနဲ့ ကျွန်မအမျိုးသား ပိုက်ဆံပိုစုထားခဲ့သင့်ကြောင်း သြဝါဒခြေတာပဲ လုပ်ခဲ့ပါတယ်။ ၁ နှစ်ကျော်စာ လစာကို ဘယ်လိုစုရမှာလဲ။

နောက်ဆုံးမှာတော့ ဆေးရုံက တခြားလူနာတစ်ယောက်က ကိုယ်ဝန်ပျက်ကျခဲ့ပြီး ကျွန်မတို့ရဲ့ခွဲစိတ်ခကို သူတို့ကပေးသွားခဲ့လို့ ဆေးရုံက ဆင်းခွင့်ရခဲ့ပါတယ်။

တပ်ထဲမှာ တော်တော်လေး အလုပ်များတတ်ပါတယ်။ အထူးသဖြင့် အရေးကြီးပုဂ္ဂိုလ်တွေလာတဲ့အခါမျိုးမှာပေါ့။ ကျွန်မ ပိုက်ဆံမရဘဲ အလကားလုပ်ပေးခဲ့ရတဲ့ အလုပ်တွေထဲမှာ မြေကျင်းတူးတာတွေ၊ ချက်ပြုတ်တာတွေကအစ ပါပါတယ်။ ကျွန်မအမျိုးသား ၂၀၁၅ မှာ ပြဿနာတက်တော့ ကျွန်မ အဲ့ဒီလိုအလုပ်တွေ ပိုလုပ်ခဲ့ရတယ်။ ရေတပ်ထဲမှာ သူ ရုန်းကန်နေခဲ့ရပြီး တပ်ပြေးလုပ်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့တဲ့နောက်ပိုင်း ပုဂ္ဂလိကပိုင်

လေ့တစ်စီးပေါ်မှာ ၁ နှစ်လုံး အလုပ်သွားလုပ်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီတုန်းက ကျွန်မသူငယ်ချင်းတွေနဲ့ ကျွန်မ သူ့ဆီ ဆက်သွယ်ခဲ့ပြီး ပြန်လာဖို့ နားချခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်မတို့က သူ အဲဒီလိုလုပ်လိုက်တာက ကျွန်မတို့အတွက်ရော၊ ကလေးတွေအတွက်ပါ မကောင်းကြောင်းနဲ့ ကျွန်မတို့ အထင်သေးခံရမယ်လို့ ပြောတာနဲ့ နောက်ဆုံးမှာ သူပြန်လာခဲ့ပါတယ်။ တရားဝင် ဘာပြစ်ဒဏ်မှ မကျခံခဲ့ရပေမယ့် တရားမဝင်ပြစ်ဒဏ်အနေနဲ့ ကျွန်မတို့နှစ်ယောက်စလုံး အလုပ်ပိုခိုင်းခံခဲ့ရပါတယ်။ တစ်ခါတလေ အလုပ်များလွန်းလို့ ကိုယ့်ကလေးကိုယ်တောင် ဂရုမစိုက်နိုင်ခဲ့ဘူး။

၂၀၂၀ ရွေးကောက်ပွဲမှာ ကျွန်မ National League for Democracy (NDL) ကို မဲပေးချင်ခဲ့ပေမယ့်ကျွန်မအမျိုးသားက Union Solidarity and Development Party (USDP) ကိုပဲ မဲပေးဖို့ ပြောပါတယ်။ သူက “USDP က ဘယ်လိုနေနေ ရှုံးမှာပဲ” လို့ ပြောခဲ့ပါတယ်။ မဲရုံထဲမှာ ကျွန်မတို့ သီတင်းပတ်နဲ့ချီပြီး အစမ်းလေ့ကျင့်ခဲ့ရပါတယ်။ ကျွန်မတို့ကို အထက်အရာရှိတွေက NLD ဒါမှမဟုတ် တခြားပါတီတွေကို လုံးဝမဲပေးဘဲ USDP ကို မဲပေးဖို့ ပြောခဲ့ပြီးတော့ အဲဒီပါတီတွေအကုန်လုံးကို အသီးတွေနဲ့ ကိုယ်စားပြုပြောခဲ့ပါတယ်။ ဥပမာ - NLD က ဖရဲသီး၊ USDP က လိမ္မော်သီး၊ ကရင်ပါတီက ငှက်ပျောသီး စသဖြင့်ပေါ့။

“ဖရဲသီးကို မဲပေးနဲ့ ပေးရင် ငါတို့ မင်းတို့ကို အပြစ်ပေးမယ်” လို့ သူတို့က ပြောခဲ့ပါတယ်။

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နိုင်သွားတော့ ကျွန်မအရမ်းပျော်ခဲ့ပါတယ်။ နောက်ကျတော့ အာဏာသိမ်းတာ ဖြစ်သွားပါတယ်။ ကျွန်မ

မယုံနိုင်ခဲ့ဘူး။ “NLD က ဒီလောက်အပြတ်အသတ်နိုင်ခဲ့တာကို ဒီလိုမျိုး ဘယ်လိုဖြစ်ရတာလဲ” ဆိုပြီး ဖြစ်ခဲ့ရပါတယ်။ ကျွန်မအမျိုးသားကတော့ “သူတို့လုပ်နိုင်တယ်လေ” လို့ပဲ ပြောခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်မထင်လိုက်တာ အားလုံးပြီးပြီပေါ့။ ၁၉၈၈ ကလိုမျိုး ပြန်ဖြစ်တော့မယ်လို့ ထင်လိုက်ပေမယ့် “သူတို့ဒီလိုထပ်လုပ်လို့မရဘူး” လို့ ကျွန်မပြောခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့လည်း အခု ၁ နှစ်ကျော်ကြာတာတောင် စစ်တပ်က ပြည်သူ့ကို အာဏာပြန်မလွှဲပေးသေးပါဘူး။ ကျွန်မတို့တပ်ရင်းထဲက လူတချို့ကတော့ အာဏာသိမ်းတာကို ပျော်ခဲ့ကြပါတယ်။ သူတို့က စစ်တပ်က နှစ် ၁၀၀၀ လောက် အာဏာယူထားသင့်တယ်ဆိုပြီးပြောလို့ ကျွန်မနဲ့ အငြင်းအခုံတွေ ဖြစ်ခဲ့ပါသေးတယ်။

ကျွန်မတို့ တစ်မျိုးတော့ ကံကောင်းခဲ့ပါတယ်။ အာဏာသိမ်းတဲ့အချိန်မှာ မော်လမြိုင်ကတပ်ရင်းမှာရှိတဲ့ တပ်ရင်းမှူးနဲ့ တခြားအရာရှိတွေက ကျွန်မတို့ကို သဘောကျခဲ့ကြပါတယ်။ အာဏာသိမ်းပြီး မကြာခင် ဖေဖော်ဝါရီလထဲမှာပဲ ကျွန်မအမျိုးသားကို ရန်ကုန်ကို ပို့လိုက်ကြတယ်။ ကျွန်မကတော့ “ဟုတ်ပြီ။ ရန်ကုန်ကိုတော့သွား၊ ဘာမှအမှားမလုပ်မိစေနဲ့” လို့ ပြောခဲ့ပါတယ်။ အဲ့ဒီမှာ သူတာဝန်ကျတုန်းက ကျည်ကာအင်္ကျီ ဝတ်ခဲ့ရတယ်။ သူ ကျွန်မကိုဖုန်းဆက်တော့ “မိန်းမရေ၊ ငါ စိတ်ထဲနေလို့မကောင်းဘူး။ ငါတို့ယူနီဖောင်းကို လူတွေမြင်တိုင်း တံတွေး ထွေးနေကြတယ်။ ငါတို့က အပယ်ခံတွေဖြစ်နေပြီ။ စစ်တပ်က ဆိုင်းဘုတ်ပဲကိုင်ထားတဲ့ ဆန္ဒပြသူတွေကို မပစ်သင့်ပေမယ့် ပစ်နေပြီ။ ငါ ဒီကနေထွက်ဖို့လိုတယ်” လို့ ပြောခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်မအမျိုးသား

အဲဒီမှာရှိနေတုန်း တစ်ရက် စစ်တပ်က ဗုံးတစ်လုံးခွဲလိုက်တဲ့အချိန် အဲဒီနားမှာ သူ့ရှိနေခဲ့ပါတယ်။ အခြေအနေတွေကဆိုးပြီး ကျွန်မလည်း ကြောက်လန့်နေခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်မ ဘာမှအလောတကြီးမလုပ်ဘဲ အရင်က ကျွန်မအမျိုးသား တပ်ထဲကထွက်သွားတာကို အမှတ်ရလိုက်ပါတယ်။

“ကျွန်မတို့မှာ ကလေး ၄ ယောက်ရှိတာ မှတ်ထားပါ။ ဘာမှပေါက်ကရလျှောက်မလုပ်နဲ့” လို့ ကျွန်မ သူ့ကို ပြောခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ စစ်သားတော်တော်များများ တပ်ထဲက ထွက်ပြေးနေကြပြီး အဲဒီသတင်းက တော်တော်ကြီးခဲ့ပါတယ်။ “ငါလည်း ထွက်မယ်” လို့ ကျွန်မအမျိုးသားက ပြောခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်မက သူ့ကိုစောင့်ဖို့နဲ့ “ကျွန်မတို့မှာ ဘာအချိတ်အဆက်မှ မရှိဘူး” ဆိုပြီး သူ့ကို နားချခဲ့ပါတယ်။ သူ တပ်ထဲမှာ ဆက်နေခဲ့တယ်။ မြိတ်ကို ခဏလွှတ်ခံခဲ့ရပြီး အဲဒီမှာ ဆန္ဒပြသူ ၃ ယောက် အသတ်ခံခဲ့ရတာကို မြင်ခဲ့ပါတယ်။ သူငိုခဲ့ရပြီး ပြန်လာတဲ့အချိန် ကျွန်မကိုပြောပြတဲ့အခါမှာ ကျွန်မလည်း ငိုခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီတုန်းက ဘဝက အရမ်းစိတ်ဆင်းရဲစရာကောင်းပါတယ်။ ကျွန်မနဲ့ သူနဲ့ မကြာခဏရန်ဖြစ်ခဲ့ပြီး သူ့ကိုလည်း စောင့်ကြည့်နေခဲ့ကြပါတယ်။ သူ အစားလည်း သိပ်မစားတော့ဘဲ ဒီအစားအသောက်တွေက ပြည်သူတွေရဲ့ မျက်ရည်တွေလို ပြောခဲ့ပါတယ်။ တစ်ရက်တော့ ကင်းလှည့်ထွက်ရင်း သူပျောက်သွားပါတယ်။ ၁ ပတ်ကြာတော့ သူ ကျွန်မဆီကို ဖုန်းဆက်ပြီး “သူ တစ်ခုခုသွားလုပ်ဖို့လိုတယ်” လို့ ပြောပါတယ်။ ကျွန်မက သူ့ဘာလုပ်မယ်ဆိုတာ မသိခဲ့ပေမယ့် “ဟုတ်ပြီ” လို့ပဲ ပြောခဲ့တယ်။

တပ်ထဲက ဝန်ထမ်းတွေက မေးခွန်းတွေ ပိုပိုမေးလာခဲ့ပေမယ့် ကျွန်မအမျိုးသားက ကျွန်မကို ဘာမှမပြောပြထားခဲ့တော့ ကျွန်မလည်း သူတို့ကို ဘာမှမပြောပြနိုင်ခဲ့ဘူး။ သူ့အနေနဲ့ ရေတပ်ကနေ တကယ်ထွက်သွားပြီလားဆိုတာလည်း မသိခဲ့ပါဘူး။ နောက်ဆုံး ၁ လလောက် ကြာတဲ့အချိန်မှာ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တွေက သူတို့ နေပြည်တော်ကကြားတဲ့သတင်းတွေအရ သူ CDM လုပ်သွားပြီလို့ အတည်ပြုပေးခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်မ စိတ်သက်သာသွားပေမယ့် အဲ့ဒီနောက်ပိုင်းတောင်မှ ကျွန်မကို သူ့ဆက်သွယ်ဖို့ အချိန်တော်တော်ကြာခဲ့ပါတယ်။ သူ့ဆက်သွယ်လာမှပဲ အလုံးကြီး ကျသွားတော့တယ်။

ကျွန်မအမျိုးသား တပ်ထဲကပျောက်သွားတဲ့အချိန်မှာ တခြားသူတွေတော်တော်များများလည်း ပျောက်သွားခဲ့ပါတယ်။ အမျိုးသမီး ၅ ယောက်နဲ့ အမျိုးသား ၁ ယောက် ထွက်သွားခဲ့တော့ တပ်ထဲကလူတွေက ကျွန်မအမျိုးသားနဲ့ အဲ့ဒီအမျိုးသမီး ၅ ယောက်ထဲက တစ်ယောက်နဲ့ ခိုးရာလိုက်ပြေးတယ်လို့ ကောက်ချက်ချခဲ့ကြပါတယ်။ အဲ့ဒီအခြေအနေက ကျွန်မအတွက်တော့ ကွက်တိဖြစ်ခဲ့လို့ ထွက်ပြေးဖို့အတွက် အခွင့်ကောင်းပဲလို့ ယူဆပြီး ကျွန်မက သူတို့ကို “သူ ကျွန်မကို ထားသွားပြီ။ ကျွန်မ အိမ်ပဲပြန်ချင်တော့တယ်” လို့ ပြောခဲ့ပါတယ်။ သူ CDM ဝင်သွားတာကို နေပြည်တော်ဘက်နဲ့ ကျွန်မပဲသိတဲ့ အချိန်ကာလတစ်ခု ရှိခဲ့ပါတယ်။ အဲ့ဒီတုန်းက တပ်ထဲကလူတွေ မသိခဲ့ပေမယ့် အကြာကြီးတော့ မခံခဲ့ပါဘူး။ သူတို့သိသွားတော့ ကျွန်မနဲ့ခင်မင်တဲ့ ဒုတပ်ကြပ်တစ်ယောက်နဲ့ စကားပြောဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။

“သူ တကယ် CDM ဝင်သွားတာဆိုရင် နင်လည်း သူ့နောက် လိုက်သွားသင့်တယ်။ မြန်မာမှာ ငြိမ်းချမ်းရေး မရမချင်း လုံးဝပြန်မလာနဲ့” လို့ သူက ကျွန်မကို အကြံပေးခဲ့ပြီး တပ်ထဲကနေ ကျွန်မထွက်ဖို့အတွက် စီစဉ်ပေးခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အရာရှိတစ်ယောက်က သဘောမကျခဲ့လို့ ကျွန်မထွက်လို့မရအောင် ကြိုးစားတာနဲ့ အဲဒီဒုတပ်ကြပ်ကိုယ်တိုင် ကြားဝင်ဖြေရှင်းခဲ့ရပါတယ်။ အဲဒီအရာရှိကို သူက “ဒီအမျိုးသမီးနဲ့ သူ့ကလေး ၄ ယောက်ရဲ့ စားဝတ်နေရေးနဲ့ ပညာရေးကို ခင်ဗျားတာဝန်ယူမှာလား” လို့ မေးခဲ့ပါတယ်။ အဲဒါကို အဲဒီအရာရှိက ဒီလိုအသုံးမဝင်တဲ့လူတွေ အတွက် ခေါင်းကိုက်ခံမနေဘူး” လို့ ပြန်ပြောခဲ့ပါတယ်။ ဒုတပ်ကြပ်က “ခင်ဗျား သူတို့ကို ပေးသွားရမယ်။ သူတို့ဒုက္ခရောက်နေတာ၊ သူတို့ကိုပေးသွားရင်သွား၊ မသွားရင် ကျွန်တော့်ကို ရာထူးချလိုက်” လို့ ပြောခဲ့ပါတယ်။

တပ်အပြင်ကို ထွက်တာက တော်တော်လေးခက်ခဲခဲ့ပြီး သူတို့က ကျွန်မနဲ့ ကလေးတွေကို ကားနဲ့ ပေးမသွားခဲ့ပါဘူး။ အရာရှိတစ်ယောက်က ကျွန်မတို့ကို အပြင်ပို့ခဲ့ပြီး စစ်သားနဲ့ ရေတပ်သား ၅ ယောက်ရဲ့ စောင့်ကြည့်မှုအောက်မှာရှိတဲ့ လှေတစ်စင်းပေါ် တင်ပေးခဲ့ပါတယ်။ နောက်ထပ် အမျိုးသမီးတစ်ယောက်လည်း လှေပေါ် ရောက်လာခဲ့ပါတယ်။ သူ့အမျိုးသားလည်း ရေတပ်ကနေ ထွက်ပြေးသွားခဲ့တာပါ။ သူက ကျွန်မကို “ကျွန်မ အခု အပြင်ရောက်ပြီဆိုပေမယ့် ကျွန်မ လက်သုံးချောင်းထောင်ရင် သူတို့ ကျွန်မကို သတ်ချင်သတ်နိုင်တယ်” လို့ ပြောတယ်။ ကျွန်မတို့ ပင်လယ်ထဲရောက်နေတုန်း မုန်တိုင်းနဲ့

ကြုံရသေးတယ်။ ကျွန်မက စစ်သားတစ်ယောက်ကို ကျွန်မတို့အနေနဲ့ အခုနေ လှေမှောက်လို့ရှိရင် ဘယ်ပြည်သူမှ လာကူမှာမဟုတ်ဘူးလို့ ပြောခဲ့ပြီး စစ်တပ်က ဘယ်လောက်တောင် နာမည်ပျက်နေပြီဆိုတာကို ပြောခဲ့ပါတယ်။ အခုပြန်တွေးကြည့်တော့ အဲ့ဒီတုန်းက အဲ့ဒီလိုပြောလိုက်တာ အခန့်မသင့်ရင် ပစ်သတ်ခံခဲ့ရနိုင်ပါတယ်။

ကျွန်မတို့ ရန်ကုန်ရောက်တော့ ကျွန်မသူငယ်ချင်းတစ်ယောက် အိမ်ကိုသွားပြီး အဲ့ဒီကနေတစ်ဆင့် ပြည်က ကျွန်မအမျိုးသားရဲ့ အစ်မအိမ်ကို သွားခဲ့ပါတယ်။ အချိတ်အဆက်တွေရဖို့ လိုင်းပေါ်ကနေ အလုပ်လုပ်ခဲ့ပြီးတော့ ကလေးတွေကိုခေါ်ပြီး စစ်တပ်ထိန်းချုပ်မှုမရှိတဲ့ လွတ်မြောက်နယ်မြေတွေဆီကို ထွက်လာခဲ့ပါတယ်။ စစ်ဆေးရေးဂိတ်တွေ အများကြီးရှိပေမယ့် ကျွန်မ တောက်လျှောက် လိမ်ပြောခဲ့ပြီး ပန်းတိုင်ကို ချောချောမွေ့မွေ့ ရောက်ခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်မကလေးတွေကို သူတို့အဖေဆီရောက်ရင် ထမင်းစားလို့ရပြီဖြစ်ကြောင်း ချော့မော့ပြောခဲ့ရပြီး သူတို့ဂျီကျုတိုင်း မုန့်တွေကျွေးခဲ့ရပါတယ်။

အခု ကျွန်မတို့ စစ်တပ်ထဲကနေ လွတ်လာပြီမို့ အများကြီး ပိုစိတ်ချမ်းသာပါတယ်။ ကျွန်မတို့သာ အဲ့ဒီမှာ ဆက်နေနေခဲ့ဦးမယ် ဆိုရင် ကျွန်မကလေးတွေလည်း လူ့အသိုင်းအဝိုင်းကနေ ဖယ်ကျဉ်ခံရ၊ အထင်အမြင်သေးခံရပြီး ခွဲခြားဆက်ဆံခံရမှာပါပဲ။ ကျွန်မ အခု အကောင်းဖက်က ပြုမူနေထိုင်ပြီးတော့ ပိုကောင်းတဲ့အနာဂတ်ကို စောင့်မျှော်နေပါတယ်။